

Wilno, Sobota 6 sierpnia 1927 r.

Redakcja i Administracja ul. Ad. Mickiewicza 4, otwarta od 9 do 3 Telefony redakcji 243, administracji 228, drukarni 262

BARANOWICZE — ul. Szosowa 172
BRASŁAW — ul. 3-go Maja 64
DUKSZTY — ul. Gen. Berbeckiego 10
DUNILOWICZE — ul. Wileńska 1
GLEBKOWIE — ul. Zamkowa 80
GRODNO — Plac Batorego 8
KAMIEŃ KOSZYRSKI — Związek Ziemiań
LIDA — ul. Majora Mackiewicza 63

NIEŚWIEŻ — ul. Ratusowa 1
NOWOGRÓDEK — ul. Mickiewicza 20
NOWO ŚWIĘCIANY — ul. Wileńska 28
POSTAWY — ul. Rynek 19
STOLPCY — ul. Piłsudskiego
ST. ŚWIĘCIANY — ul. Rynek 9
SWIR — ul. 3-go Maja 5
WILEJKA POWIATOWA — ul. Mickiewicza 24

PRENUMERATA miesięczna z odzieniem do domu lub s przesyłką pocztową 4 zł. W sprzedaży detalicznej cena pojedynczego n.—r. 20 groszy. CENY OGŁOSZEŃ: Wiersz milimetryowy jednoszpaltowy na stronie 2-ej i 3-ej 30 gr. Za tekstem 10 groszy Kronika reklamowa lub nadstana 40 gr. W n-ch świątecznych oraz z prowincji o 25 proc. drożej. Zagranicnie o 50 proc. drożej. Ogłoszenia cyfrowe i tabelowe o 25proc. drożej. Za dostarczenie numeru dowodowego 20 gr. Opiata pocztowa niszczona ryczałtem. Redakcja rękopisów niezamówionych nie zwraca.

Wojewoda Lwowski.

Piszą do nas ze Lwowa z kół konserwatywnych.

Dobrane znany system endecki posiada urobione metody. Naczelna metoda, którą nasi kandydaci na prawicowców przyswoili sobie od bolszewików, jest perfidnie atakowanie swoich przeciwników politycznych. Szkalowanie to zdaje się być wprost proporcjonalne do zdolności danego polityka; im zdolniejszy, tem klamliwej narodowa demokracja na niego napada.

Zdaje się być stwierdzonym, że już w specjalny szal wpadają endecy, kiedy chodzi o kogoś ze sfer, które udało się partyjnikom od 1920—1927 r. najzupełniej wyrugować z wszelkiej ingerencji na rząd, t. zn. z ziemianstwa i z arystokracji. Szal ten obserwujemy dzisiaj w całej jego krasie w związku z tak pomyślnym faktem, jak nominacja Piotra hr. Dunina Borkowskiego na wojewodę lwowskiego.

Piotr Dunin Borkowski znany był już oddawna jako jeden z najgłębszych umysłów wśród lwowskich sfer konserwatywnych. Wszedłszy po zamachu majowym do czynnej polityki, zorganizował i stanął na czele „Klubu Zachowawczej pracy Państwowej” we Lwowie i, w ścisłym kontakcie z innymi grupowaniami konserwatywnymi, przyczynił się do oświecania i do odkażenia stosunków lwowskiej centrali Związku Ziemiań. Głębokie studia filozoficzne i historyczne, których owocem był cały szereg cennych prac, ogłaszanych w „Przeglądzie Współczesnym” i innych pismach, doprowadziły oczywiście nowego wojewodę do radykalnego przeciwstawienia się nacjonalizmowi i do należytego wniesienia w problem ukraiński. Pod tym względem szczególnie nominacja hr. Borkowskiego będzie mieć ogromne znaczenie. Jak wiadomo, o ile Ukraincy nigdy nie potrafili degadzić się z narodowo demokracją północną, o tyle bardzo często mogli porozumieć się z rodzinami, od wieków wrośniętymi w ziemię galicyjską. Rodzina Duninów Borkowskich posiada w naszych okolicach utrwalałą reputację kultury politycznej, spowidowanej wielką tradycją. To też spodziewać się trzeba, że hr. Dunin doprowadzi do pojednania zamieszkujejące grupy narodowościowe.

Zarzut, jakie narodowa demokracja („Słowo Polskie” i „Gazeta Poranna Warszawska”) podniosła przeciw hr. Borkowskiemu, nabierają wobec znajomości stosunków zabarwienia niezwykle komicznego. Przed wszystkim podniesiono alarm, że „konserwatyści przychodzą do słońca”. Twierdzenie to staje się zabawnym, gdy uprzytomnimy sobie, że hr. Borkowski jest właścicielem odziedziczonych rozległych dóbr, rezydencji i pałacu we Lwowie; na urzędzie wojewodę może on najwyżej dużo stracić pod względem majątkowym.

Pisze się dalej („Słowo Polskie” z dnia 31-VII b.r.), że nowy wojewoda jest „literatem i człowiekiem niefachowym”. Stanowisko wojewody w Polsce było dotychczas w wysokim stopniu lekceważone i, oprócz nielicznych wyjątków, przeciętni urzędnicy lub karierowicze partyjni zostawali wojewodami. Teraz, gdy nareszcie jedno z województw kresowych otrzymał człowiek szerokich horyzontów, który jest w stanie zrozumieć zagadnienie narodowościowe, podnosi się krzyk i lament.

Co się tyczy niefachowości — to długoletnie studia nowego wojewody odbijają się rażąco od „wysokich” kwalifikacji wielu „fachowców” z pod znaku panów Witosa i Grabskiego. A jednak na stanowisku wojewody lwowskiego nie wystarczy urzędnik; potrzebny tu jest mąż stanu. Wybitne zdolności Piotra Dunina Borkowskiego pozwalają przypuszczać, że wznosi on tradycję Gołuchowskich i Borzyńskich. Jest to człowiek, który potrafi przeprowadzić swoje zamie-

Nowy spór polsko-gdański.

Stwarza go rozmyślenie senat gdański.

GDANSK, 5. VIII. PAT. Senat wonego masta Gdańska, który wszelkimi silami dąży systematycznie do usuwania wszelkich śladów polskości Gdańska, przygotowuje obecnie nowy spór polsko-gdański. Według doniesień prasy, niemiecko-gdański senat wonego masta zwrócił się przed kilku dniami do Rady Ligi Narodów o postawienie na porządku dziennym wrześniowej sesji Rady Ligi sprawy pobytu polskich okrętów wojennych w porcie gdańskim. Senat gdański uzasadnia swą próbę tem, że port w Gdyni jest już o tyle rozwinięty, iż polska flota wojenna nie potrzebuje korzystać z portu gdańskiego i może pozostawać stale w porcie Gdyni.

Nowa akcja senatu gdańskiego idzie w doczną na rękę politycznym tendencjom niektórych kół gdańskich, które, przez stwarzanie możliwości największej ilości punktów spornych pomiędzy Polską a Gdańskiem, pragną wywołać w Genewie wrażenie, jakoby Gdańskowi dążyła się krzywda. Z drugiej strony wspomniane kółka polityczne idą na rękę rządowi niemieckemu w dyskretywności Ligi Narodów, do poruszenia bowiem sprawy pobytu polskich okrętów wojennych w Gdańsku na forum Ligi, niema żadnego bezpośredniego powodu.

Przebywanie polskich okrętów w Gdańsku nie przynosi wojennemu mastu żadnej szkody, przeciwnie zaś daje mu duże korzyści, albowiem polskie okręty wojenne zapotrzebowania swe pokrywają w Gdańsku i czynią tam znaczne zakupy.

Starcia na ulicach Berlina.

BERLIN, 5—VIII. PAT. Wczoraj wieczorem odbyło się zgromadzenie protestujące przeciw wojnie, zwołane przez komunistów berlińskich. W czasie pochodu doszło w różnych punktach miasta do starć między demonstrantami a policją. Na jednej z ulic policja zatrzymała oddział manifestantów, na czele którego posuwał się wóz, a na nim jechała grupa przybranych w togi sędziowskie i ubrania aresztanckie komunistów, wyobrażających stracenie Sacco i Vanzettiego.

Po konferencji rozbrojeniowej.

LONDYN, 5. VIII. PAT. Fiasko konferencji rozbrojeniowej wywołało w tutejszych kółach rządowych i prasie duże rozczarowanie. Pociągają się tu jednak nadzieje na przyszłość, a optymizm ten usprawiedliwiony jest w pewnej mierze deklaracją ogłoszoną przy zakończeniu konferencji genewskiej, a utrzymamy w tonie umiarkowanym. Sadzą, że przekazanie materiału narad konferencji trzem rządóm zainteresowanym do zbadania celem dania możliwości oparcia na tym materiale dalszych bezpośrednich narad między tymi rządami, może okazać się wielce pożytecznym dla sprawy przyszłego porozumienia co do ograniczenia zbrojeń na morzu. Panuje pogląd, że konferencja była już bardzo bliską urzeczywistnienia obrzydniego dzieła.

Oświadczenie Stanów Zjednoczonych.

GENEWA, 5—VIII. Pat. Delegat Stanów Zjednoczonych Gibson otrzymał od sekretarza stanu Kelloga uświadnienie do złożenia oświadczenia, że rząd Stanów Zjednoczonych w dalszym ciągu skłonny jest do współdziałania w chwili, gdy Liga Narodów podejmie prace przygotowawcze w sprawie rozbrojenia.

Turcja wejdzie do Rady Ligi.

LONDYN, 5. VIII. PAT. Dyplomatyczny korespondent Daily Telegraph donosi, że Turcja znowu sondaowała opinię w sprawie szybkiego dopuszczenia jej do Rady Ligi Narodów. Zdaniem korespondenta, Turcja zamierza oficjalnie zwrócić się o przyjęcie jej w poczet członków Ligi Narodów tylko pod tym warunkiem, że otrzyma miejsce w Radzie Ligi, jako wielkie mocarstwo i jako przedstawicielka świata muzułmańskiego.

Stosunki angielsko-sowieckie.

MOSKWA, 5. VIII. PAT. Komisarz ludowy spraw zagranicznych Cziczerin oświadczył przedstawicielom prasy między innem, że pogłoski, jakoby Anglija poczyniła jakiekolwiek kroki w celu podjęcia na nowo stosunków dyplomatycznych z Rosją, nie odpowiadają prawdzie. Chamberlain mylił się jeżeli sądzi, że stosunki handlowe w obecnych warunkach mogą pozostać niaruszone, Rosja — rzekł Cziczerin — gotowa jest wdać się w rokowania w przedmiocie podjęcia stosunków dyplomatycznych z Angliją, będnie jednak musiała jednocześnie żądać od rządu angielskiego gwarancji, że nie powtórzą się więcej tego rodzaju fakty, jak ostatni napad na sowieckie towarzystwo handlowe „Arcos” w Londynie.

Wiadomości o rokowaniach polsko-sowieckich przedwczesne.

BERLIN, 5—VIII. Pat. Biuro Wolffa ogłasza depeszę z Moskwy, w której z powołaniem się na poinformowane źródła moskiewskie zaznacza, że wiadomość pras polskiej o oczekiwanym w najbliższym czasie wzniesieniu rokowań polsko-sowieckich w sprawie paktu o nieagresji wyprzedza w znacznym stopniu fakty.

Zaniepokojenie Niemiec.

BERLIN, 5. VIII. PAT. W związku z ogłoszeniem w dniu 28 lipca przez ministra Brianda listem do Ligi Narodów w sprawie kontroli nad rozbrojeniem niemieckim, objawiła prasa tutejsza żywe zaniepokojenie. Urzędowe kółka berlińskie podnoszą, że fakt tego nie należy tłumaczyć jako nowego kroku Brianda w sprawie kontroli rozbrojenia, jest to wynik uchwały konferencji ambasadorów, której Briand jest przewodniczącym. O ile z jednej strony list Brianda nie oznacza żądania, by zastosowano inwestycję, z drugiej strony nie można w nim dopatrywać się moralnego pokwitowania udzielonego Niemcom z przezwadzenia rozbrojeń. Wystosowanie listu do Niemców należy tem, że Briand po powrocie do zdrowia objął urzędowanie i teraz nadeszło sprawozdanie ekspertów o wyniku weryfikacji zburzonej twierdź wschodnich. Jeżeli Briand w liście swym wskazuje, że Lidz Narodów przysługuje w razie konieczności prawo zastosowania inwestycji, to należy zwrócić uwagę, że tego rodzaju kontrola może być zastosowana tylko w razie naruszenia ze strony Niemiec postanowień rozbrojeniowych. Rzeczoznawcy wojskowi przy placówkach dyplomatycznych w Berlinie nie posiadają prawa kontroli. Dzienniki donoszą, że rząd Rzeszy w najbliższych dniach opublikuje spis niezałatwionych dołą punktów programu rozbrojeniowego, z podaniem terminów ustalonych w porozumieniu z konferencją ambasadorów.

zadowolenie z nominacji hr. Borkowskiego powiększyłoby się jeszcze poglądom. Marszałek Piłsudski, powołując go na wysocy odpowiedzialne stanowisko, uczynił najtrafniejszy wybór. O. B.

Skoszlawienie pożytecznego postulat.

Niedawno wydany dekret Prezydenta Rzeczypospolitej, w sprawie komasacji, jest skoszlawieniem ważnego postulatu polityki agrarnej, zawiera w sobie poważne niebezpieczeństwo dla naszych stosunków gospodarczych.

Komasacja gruntów jest popularnym postulatem polityki agrarnej. Może ona podnieść wydajność rolnictwa drobnej własności o 20—30 proc.

Polska posiada przeszło 10 mil. ha gruntów drobnej własności, znajdujących się w szachownicach. Według danych Gl. Urz., Stat. przeszło 1 i pół mil. gospodarstw posiadają szachownicę. Bardzo często ziemia jednego gospodarza znajduje się w 50 kawałkach.

W województwie krakowskim 45 proc. wszystkich gospodarstw włościńskich posiada szachownicę, natomiast w Poznańskiem 14, na Pomorzaniu 8.

Znaczniejsza wydajność rolnicza w b. dzielnicy pruskiej pochodzi między innymi stąd, że tam grunta zostały oddawna skomasowane i procent szachownicy jest mniejszy niż w innych dzielnicach Polski.

Minister Reform Rolnych Stanisław usiłuje wykorzystać popularność komasacji dla przeprowadzenia niepopularnego wyłączenia. Już 17 listopada 1926 roku wydał okólnik, według którego przy komasacji karłowate gospodarstwa winny być zwiększone, upełnorolnione.

Grunta według swej wydajności zostały podzielone na 6 kategorii.

Ziemia gorszej kategorii przy komasacji winna być nadawaną w większej ilości.

Według obliczeń p. Wł. Kępińskiego, dla upełnorolnienia małorolnych w większości naszych województw mamy deficyty ziem: ilość ziem, potrzebna dla upełnorolnienia, w większości naszych województw jest znacznie większą od użytkowych rolnych wielkiej własności.

Poniższa tabela wykazuje deficyt i przewyżki ziem potrzebnej na upełnorolnienie w stosunku do użytków rolnych wielkiej własności. Minus oznacza deficyt, plus nadwyżkę.

	w tys.
krakowskimiem	- 416,6
kieleckimiem	- 252,1
lwowskimiem	- 715,8
lubelskimiem	- 24,6
łódzkimiem	- 14,7
poznańskimiem	- 488,8
pomorskimiem	- 104,9
warszawskimiem	- 366,8
stanisławowskimiem	- 653,9
tarupolskimiem	- 321,5
nowogródzkimiem	- 64,7
białostockimiem	- 45,7
wołętyńskimiem	- 6,0
poleskimiem	- 191,2
wileńskimiem	- 111,0

Widzimy, że szereg województw posiada deficyt ziem na upełnorolnienie, a w całej Polsce przy doszczętnym znieszeniu większej własności, a więc przewrocie agrarnym, idącym znacznie dalej od uchwalonej radykalnej, nie liczącej się z interesami produkcji reformy agrarnej 1925 r., pozostałoby załedwo 850 tys. ha ziem.

Jeżeli zwrócimy uwagę na to, że na gruntach, któreby odeszły od większej własności przy wywłaszczeniu dla komasacji, pracuje przeszło 400 tys. robotników rolnych, to zobaczymy, że upełnorolnienie stałoby się kłęską gospodarczą nie tylko dla właścicieli ziemskich, ale dla licznej rzeszy robotników rolnych.

Jeżeli przy upełnorolnieniu nie będą przekroczone normy uchwalone w reformie agrarnej w 1925 r., to na upełnorolnienie przeznaczane jest poniżej 2 mil. ha, gdyż na reformę rolną w jej całości przeznaczona 2 mil. ha, tymczasem upełnorolnienie wszystkich małorolnych przy komasacji wymagałoby 9,7 mil. ha. Mamy więc tu nie liczenie się z konkretnymi warunkami.

Obecnie już nie cyrkularz Ministra Reform Rolnych, ale dekret Prezydenta, posiadający moc ustawy, o

scaleniu gruntów, domaga się przy scaleniu gruntów przeprowadzenia jednocześnie uzupełnienia gospodarstw karłowatych, a w miarę potrzeby i niepełnorolnych, w drodze parcelacji niezbędnych obszarów.

Dawna ustawa wspomina o parcelacji sąsiednich majątków w granicach ustawy o reformie rolnej, jeżeli tego wymagają potrzeby gospodarze scalonych gruntów, lecz pod potrzebami gospodarczymi rozumieć uzupełnienia małorolnych, karłowatych i niepełnorolnych nie należy, dawna ustawa bowiem mówiła, iż każdy z uczestników scalenia otrzymuje z obszaru scalenia wzamian za dotychczas posiadane działki odpowiadającą ich wartości nową działkę gruntu, o typie zbliżonym w miarę możności do typu uprzednio posiadanego kompleksu działek.

Webec tego, że przy komasacji właściciel scalenowego gruntu otrzymuje częstokroć ziemię gorszego gatunku, wzamian za ziemię lepszego gatunku, pewna rekompensata w dodaniu gruntu w wielu wypadkach jest wskazana i na ten cel należałoby uzyskać pewną ilość ziem, jeżeli aby komasacja nie była przykrywką dla niweczenia wielkiej własności, ustawa winna określić, że obszar ten nie może przewyższać 1/3 proc. obszaru komasowanego, na uzupełnienie więc komasacyjne należy prelimitować maksimum 50 tys. ha.

Wynagrodzenie pieniężne, przewidziane przy komasacji, nie mogło przewyższać 3 proc. wartości gruntu.

Wynagrodzenie to, zastąpione przez wynagrodzenie w naturze ziemią, będzie atrakcyjne, będzie motorem do komasacji i granicą jego może być 5 proc. wartości gruntu.

Rzecz naturalna, że tylko nieznaczny procent komasowanych gospodarstw może otrzymać wynagrodzenie z tytułu otrzymania gruntów gorszego gatunku.

Przy komasacji gruntów w województwach przedludniowych, jak w województwie krakowskim i kieleckim, jest wskazane zakupno gruntów drobnej własności przez Bank Rolny, przy czem suma ta winna być pozostawiona w depozycie Banku na kupno gruntów w województwach wschodnich, w ten sposób komasacja byłaby połączoną z kolonizacją.

Przy dzisiejszym zaś jej zaprojektowaniu jest ona rozdrapaniem ziemi przez miejscowych chłopów, zapora dla kolonizacji naszego wschodu.

Reforma agrarna według uchwał z 1925 r. winna ulec zasadniczej reformie, lecz nie w kierunku niweczenia kulturalnych gospodarstw, a w kierunku ugodnienia jej z interesami produkcji i polską racją stanu, której przykazaniem jest nasze wzmacnienie się na Wschodzie.

Wład Stądnicki.

Dziś w dniu 6 sierpnia święci Polskę rocznicę pierwszego od czasu 1863 rozwiązania sztandaru polskiej siły militarnej. Rola Legionów marsz. Piłsudskiego jeszcze nie jest dostatecznie obiektywnie przez całe społeczeństwo oceniana. Dziś w Kaliszu będnie miało miejsce tradycyjny Zjazd Legionistów, na którym Marszałek Piłsudski wygłosi przemówienie, które zapewne jutro ukaże się na łamach całej prasy polskiej.

Wycieczka amerykańska w Warszawie.

WARSZAWA, 5. VIII. Pat. Weterani polscy z Ameryki przedsięwzięli dziś wycieczkę do Wilanowa i zwiędzili tam park i pałac. Później byli podejmowani przez tutejszy związek oficerów rezerwy.

Strajk w Łodzi.

ŁÓDŹ, 5. VIII. PAT. Strajk tramwajowy, który rozpoczął się dziś rano, miał charakter demonstracji i jutro rano t. j. po upływie 24-ch godzin będzie przerwany. Związek pracowników tramwajowych postanowił wezwać pracowników ponownie do strajku, jeżeli do dn. 13 sierpnia żądanie podwyżki 25 proc. plac nie zostanie uwzględnione. Strajk przeszedł w zupełnym spokoju. Na mieście panował ożywiony ruch samochołdów i autobusów.

Sejm i Rząd.

Emerytalne zabezpieczenie urzędników państwowych.

Z polecenia p. Ministra Skarbu Wydział Emerytalny Min. Skarbu za prosił przedstawiciela Stowarzyszenia Urzędników Państwowych na konferencję, poświęconą omówieniu postulatów urzędników państwowych w zakresie zabezpieczenia emerytalnego. Konferencja odbyła się dn. 3 sierpnia.

Z ramienia stowarzyszenia Urzędników Państwowych wzięli w niej udział pp. Duda, Zieliński, Nadołski, którzy przedstawili postulaty urzędników państwowych w powyższym zakresie.

Postulaty te przedstawiciele Rządu przyjęli do wiadomości w całej rozciągłości.

Podczas konferencji zwrócono uwagę, że nowelizacja ustawy emerytalnej wiąże się bezpośrednio z ustawą uposażeniową i pragmatyką, które należałoby wzajemnie ugodnić.

Sprawa poprawy bytu urzędników.

WARSZAWA, 5. VIII. (tel. wł. Słowa) Vice-premier Bartel natychmiast po powrocie przystąpił do prac nad projektem podwyżki uposażeń urzędnicych. Za podstawę konferencji, jaka się ma odbyć w tej sprawie, będzie wzięty projekt przewidujący podwyżki niezależnie od stopnia służbowego, ale tylko dla urzędników na kierowniczych stanowiskach. Byłoby to więc pewnego rodzaju dodatek funkcyjny w dość dużych rozmiarach, Inni urzędnicy otrzymaliby dodatek mieszkaniowy.

Historyczne wykopiska pod Wawrem.

Robotnicy zatrudnieni przy wykopywaniu kanałów odwadniających pod Wawrem, od szeregu dni narafiają na szkielety ludzkie rosyjskich żołnierzy i oficerów poległych prawdopodobnie w czasie walk powstańczych. Znalezione wiele mosiężnych karabinów, szabli i amunicji. W czwartek wydobyto m. in. tłumnie ze złotkami generała. Wydobytą z ziemi przedmioty są odysane do muzeum narodowego we Lwowie.

Prezydent Rzplitej na polskim wybrzeżu.

GDYNIA, 5—VIII. Pat. W dalszym ciągu swego pobytu w Gdyni Pan Prezydent Rzeczypospolitej Ignacy Mościcki zwiędził dziś rano port wojenny w Gdyni, a następnie dokonał przeglądu floty wojennej. Towarzyszyli Panu Prezydentowi między innymi minister przemysłu i handlu Kwiatkowski i wojewoda pomorski Młodzianowski. Po zakończeniu uroczystości wojskowych, Pan Prezydent udał się na pokład okrętu „Komendant Piłsudski” i odplynął do Jastarni na Helu, witany tam serdecznie przez miejscową ludność kaszubską oraz przybyłych z całego Helu łemników. Po krótkim pobycie w Jastarni, powrócił Pan Prezydent do portu wojennego w Gdyni. O godz. 2-ej po poł. dowódca floty Unrug podejmował Pana Prezydenta Rzeczypospolitej oraz towarzyszące mu osoby i świętym śniadaniem na pokładzie okrętu „Admirał Sierpinek”. Po śniadaniu Pan Prezydent Mościcki powrócił na krótki odpoczynek na statek „Odynia”, tymczasem małżonka Pana Prezydenta zwiędzała w towarzystwie n. ministrów Kwiatkowskiej miasto Gdynię, a specjalnie miejscowe ochronki.

O godz. 16-tej Pan Prezydent wyjechał w otoczeniu towarzyszących mu osób do Pucka. Na rynku miasteczka, przystojnym zielenią i sztandarami o barwach państwowych oczekiwali przyjazdu Pana Prezydenta przedstawiciele władz miejskich i powiatowych, duchowieństwo oraz kompanja honorowa lotnictwa wojskowego i liczna publiczność. Pan Prezydent udał się do znajdujących się w okolicy obozów przysposobienia wojskowego, a następnie do Jastrzębiej Góry, gdzie podejmowany był pod wieczorem przez bawiącego tam na lotisku wojewodę Młodzianowskiego. O godz. 9-ej wiecz. odjechał Pan Prezydent wraz z otoczeniem samochołdem do Wejherowa, gdzie odbył się obiad wydany przez miejscowego starostę. Po drodze ludność wszystkich miejscowości witała Pana Prezydenta entuzjastycznie. Z Wejherowa powrócił Pan Prezydent do Gdyni i niezwłocznie udał się na pokład statku „Odynia”. Odjazd Pana Prezydenta z Gdyni nastąpi jutro w sobotę rano.

KURIER GOSPODARCZY ZIEM WSCHODNICH.

Przyczyny drożyny ryby na rynku wileńskim.

Często zastanawia nas fakt, że w województwie Wileńskim ryba jest produktem nie zawsze nawet dostępnym dla sfer społecznie uboższych. Zamoznego natomiast zupełnie niedostępnym dla szerszych warstw ludności. Głównym konsumentem ryby są u nas żydzi, ludność chrześcijańska spożywa jej w znacznie mniejszych ilościach. Warstwy zaś ubogie ludności uczyniły z ryby jedynie pokarm tradycyjny, dostępny w czasie świąt Wigilii i Bożego Narodzenia. Przyczyn drożyny ryby należy szukać bardzo daleko. Ograniczmy się do podania paru najważniejszych. Przede wszystkim — rabunkowa gospodarka na wodach naturalnych przy braku dostatecznej ilości gospodarstw w z-

nach. Zwłaszcza ze strony prywatnych właścicieli wód naturalnych nie widzi się dotychczas żadnej inicjatywy w tym kierunku. Na wodach tych nie przestrzega się nawet czasu ochronny ryb podczas tarła — przez cały czas wylania się bezkarnie moc narybku. — Lecz i przyczyny natury ekonomicznej nie wpływają pomyślnie na ostateczne ukształtowanie się detalicznych cen na rybę. Dla przykładu niech posłużą parę przykładów dzierzawy jezior w powiecie brasławskim. W pierwszym wypadku dzierzawiony obszar lustra wodnego składa się z około 2000 ha, w wypadku drugim — około 2500 ha. —

1925 rok	1926 r.	1927 r.	1925 r.	1926 r.	1927 r.
Wysokość tenuty dzierzawnej			Podatki samor. płacone przez dzierżawców jezior		
I 6.900 zł.	7.400 zł.	—	I 475 zł.	615 zł.	832 zł.
II 9.400 „	9.800 „	—	II 513 „	302 „	627 „

mi często z odległości ponad 100 km. Z większości jezior powiatu Brasławskiego, zostały obliczone bez kar za zwłokę w płaceniu, co się u dzierżawców jednak często zdarza z powodu niemożności uiszczenia w przepisany termin naraż kilku podatków. Jak więc z powyższego zestawienia widzimy, zarówno tenuta dzierzawna, jako też i podatki samorządowe wzrosły znacznie w porównaniu do lat ubiegłych. Niestety, brak nam danych o innych podatkach płaconych przez dzierżawców jezior, że wymienić chociażby wykup świadectw przemysłowych, podatek od obrotu, podatek przemysłowy, podatek dochodowy i t. p.

Rybak, dzierżawca przestrzeń wyżej podaną, musi posiadać 4-6 łodzi rybackich, które należy rok rocznie wymalać. Z kolej idą przyrządy i narzędzia rybackie oraz przedmioty pomocnicze, łączna wartość których może być oszacowaną na 15-20000 złotych. Jeden wielki niewód zimowy kosztuje przeszło 8000 złotych — a trzeba pamiętać, że narzędzia rybackie przedko się bardzo zużywają, przeto ich amortyzacja na długo rozkładać nie można. Łowi się rybę najemnym robotnikiem, któremu się płaci od 2-3 zł. dziennie, złowioną rybę dostarcza się do stacji Brasław furmanką, za którą się płaci po kilka złotych.

Rybacki wód naturalnych uskarżają się często na zbyt wysoką cenę koleją, pobieraną za przewóz ryb i raków, życie praktycznie słuszność ich zdania w wielu wypadkach potwierdza. Rybacy wprost są zmuszeni dostarczać rybę do Wilna furmankami

INFORMACJE.

W sprawie ogłoszenia warunków pożyczek zagranicznych.

W związku z zapowiedzianą przez niektóre organy prasowe opinią, że rząd wnieśli podać do publicznej wiadomości warunki operacji kredytowych w ostatnich czasach negocjowanych, ministerstwo skarbu komunikuje:

1) Wszystkie zasadnicze warunki uzyskania kredytu w wysokości 15 milionów dolarów zostały wymienione w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 lipca 1927 r. (Dz. U. R. P. N. 62 z dn. 12 lipca 1927 poz. 545); umowa o ten kredyt, poza tymi zasadniczymi warunkami, zawiera wyłącznie tylko techniczne szczegóły; umowa ta nie zawiera żadnych klauzul, ograniczających swobodę ruchów rządu w zakresie polityki kredytowej.

2) Szczegóły pretrakcji o wielką pożyczkę długoterminową nie mogą być ogłoszone albowiem finalizacji tej pożyczki, jak już rząd wielokrotnie o tem komunikował, została odroczone ze względu na stan rynku amerykańskiego.

Nowe ustawy i rozporządzenia.

Z „Dziennika Ustaw R. P.” Nr 67, z dnia 30-VI-1927 r.:

- Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 lipca 1927 r. o inspekcji pracy (poz. 590);
- Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 lipca 1927 r. o izbach przemysłowo-handlowych (poz. 591);
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej, Ministra Skarbu i Ministra Spraw Wojskowych z dnia 13 lipca 1927 r. w sprawie kapitalizacji rent inwalidów wojennych (poz. 592);
- Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 18 lipca 1927 r. o zmianie rozporządzenia z dnia 6 grudnia 1926 r. w sprawie upoważnienia urzędów celnych do przeprowadzania śledztw i rozstrzygnięcia spraw karnoskarbowych oraz ustalania okoliczności ich terytorjalnej właściwości (poz. 597).

Stosunki handlowe sowecko-gdańskie.

Odańska prasa niemiecka ogłasza wywiad z senatorem do spraw handlowych drem Frankiem i generalnym dyrektorem stoczni gdańskiej prof. Noe na temat rozwoju stosunków handlowych między soweckami a Gdańskiem. Senator Frank stwierdza, że decydującym warunkiem umożliwiający rozszerzenie stosunków handlowych sowecko-gdańskich obok zaprowadzenia bezpośrednich taryf kolejowych jest sprawa kreany. Prof. Noe wyraził to samo zapatrywanie,

GIEŁDA WARSZAWSKA

4 sierpnia 1927

Dewizy i waluty:

Transz.	Sprz.	Kupno
8,91	8,93	8,89

Dolary

SOBOTA
6 Dnia
Przem. Pań.
jutro
Kajetana

Wsch. st. o g. 4 m. 4
Zach. st. o g. 19 m. 21.

Spostrzeżenia meteorologiczne Zakładu Meteorologii U. S. B. z dnia 4-VIII-1927 r.

Ścianienie średnie	762
Temperatura średnia	-12,10°C
Opad za dobę w mm.	—
Wiatr przeważający	Północno-zachodni
U w a g i Pogodnie.	
Minimum za dobę -16°C	
Maximum za dobę +24°C	
Tendencja barometryczna spadek ciśnienia	

KOŚCIELNA

— **Pielgrzymka do Kalwarii.** Jutro t. j. w niedzielę 7 sierpnia po prymary o godz. 8 rano wyruszy pielgrzymka do Kalwarii z kościoła św. Jakoba.

— **Pielgrzymka Ostrobramska** wyruszy w niedzielę do Kalwarii, po prymary odprawionej o godz. 6 i pół zrana z otkiestrą.

URZĘDOWA.

(a) **Urlop komendanta P.P. na m. Wilno.** Komendant policji państwowej na m. Wilno, nadkomisarz p. Aleksander Reszcyński, z dniem dzisiejszym począł korzystać z kilku tygodniowego urlopu wypoczynkowego.

Zastępstwo komendanta objął komisarz p. Józef Szański.

(b) **Odprawa oficerów policji.** We czwartek ubiegły od g. 3 wcz. w lokalu komendy pol. państw. odbywała się t. zw. odprawa wszystkich oficerów policji, wchodzących w skład komendy m. Wilna.

W odprawie, która przebiegała się do późnej nocy, brał udział p. o. Komisarza Rządu, p. Strzeżniński. Omawiano cały szereg spraw bieżących.

(c) **Reorganizacja Urzędów Ochrony Lasów nepaństwowych.** Wszedło w życie rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o zagospodarowaniu lasów, niestanowiących własności państwowej.

Zamiast dotychczasowych wojewódzkich komisji ochrony lasów, które decydowały w pierwszej instancji, i Głównej Kom. Ochrony lasów przy Min. Rolnictwa w Warszawie, obecnie władzami pierwszej instancji są starostowie, w drugiej województwa.

Podania i wnioski w sprawach lasów należy przeto wysyłać do właściwego starosty. Nowe te przepisy nakładają ciężkie kary na winnych przekroczenia ich Wini bezprawnej zmiany uprawy leśnej na inny rodzaj użytkowania karani będą grzywną 500 zł. grzywny za każdy hektar gruntu leśnego. Wini bezprawnego ciecicia lub karczowania karani będą grzywną czterokrotnej wartości ściętego lub wykarczowanego bezprawnie drzewa.

SAMORZĄDOWA.

— **Komisja rozjemcza do spraw rolnych** W dniu 9 bm. w lokalu Inspektoratu pracy odbędzie się posiedzenie komisji rozjemczej do spraw rolnych pow. Wileńsko-Trockiego.

— **Dziśna wyjączona ze strefy granicznej.** Dzierżą z dnia 5 b. m. wojewoda Wileński wyłączył miasto Dziśna ze strefy granicznej. Rozporządzeniem tem zniesione zostały ograniczenia ruchu, obowiązujące w strefach pogranicznych. Jak wiadomo, mieszkańcy Dziśny poczynili starania o wyłączenie tego miasta, gdyż rygor strefy pogranicznej tamował w znacznej mierze rozwój jego.

MIEJSKA.

— **Inwalidzi u Prezydenta miasta.** Na tle dzierzawienia przez związek inwalidów kłóskód z gazetami nierzadko wynikały kwestje sporne i nieporozumienia w lonie samego związku. Obecnie odbywa się przetarg na tle kłóskód, jak widać, teuta dzierzawna podniesiona zostanie znacząco. W dniu wczorajszym delegacja

Holandja	358,52	359,42	357,62
London	43,46	43,57	43,35
Nowy-York	8,93	8,95	8,91
Paryz	35,05	35,14	34,96
Praga	26,51	26,57	26,45
Szwajcaria	172,42	172,85	171,99
Wiedeń	125,98	126,29	125,67
Włochy	48,71	48,83	48,59
Kopenhaga	239,55	240,15	238,95

Wypisy Procentowe

Dolarówka	57,50	57,25
8 pr. pożyczka konw. 99,50		
Pożyczka dolarowa 82—83, —		
kolejowa 102,50 101—		
8 proc. konwersyjna kolejowa 71—		
5 proc. konwers. — 62—		
8 proc. listy Banku Gosp. Kraj. 92—		
Banku Rolnego 92—		
Obligacje komunalne Banku Gosp. Kr. 92		
4,5 proc. ziemskie 56,30		
8 proc. Warsz. 77,00		
8 proc. warszawskie złotowe 75— 75,75		

GIEŁDA WILEŃSKA.
Włno, dnia 5 sierpnia 1927 r.

Banknoty.

Dolary St. Zjedn. 8,93 8,92 1/2

Listy zastawne.

Włl. B. Ziemi. skł. 100— 49,90 49,70

Złoto.

Ruble 4,69 4,67

KRONIKA

inwalidów przybyła do p. Prezydenta Polejewskiego, aby po wykazaniu trudnej sytuacji prosić o możliwie łagodne warunki dzierzawy.

— **Bezrobotni pozbawieni oświaty demonstrują.** W dniu wczorajszym do Magistratu przyszło przeszło pięćdziesięciu bezrobotnych, wyrażającą chęć rozmowy z Prezydentem. Natychmiast sprowadzono policję. Wyjaśniło się, że demonstranci pozbawieni zostali prawa otrzymywania obiadu dla bezrobotnych i tym sposobem chcieli wyjednać anulowanie krzywdozącego, zdaniem ich, rozporządzenia. W rezultacie wybrano delegację, która wyuszczyła p. Prezydentowi żale.

— **Sześciu lekarzy wileńskich jedzie na specjalny kurs lekarzy miejskich i powiatowych.** Przy szkole higieny, istniejącej z ramienia Min. Spraw Wewnętrznych, zorganizowane zostały specjalne kursy dla lekarzy powiatowych i miejskich. Swego czasu ogłoszone było wezwanie do zapisywania się na te kursy. Dowiadujemy się, że z Wilna zgłosiło się sześciu lekarzy, którzy, po ukończeniu tych kursów, poświęcą się pracy dla dobra stanu sanitarnego miast i powiatów.

— **Interwencja w sprawie przeniesienia murów po-Franciszkańskich.** W dniu wczorajszym p. vice-wojewoda Malinowski w zastępstwie wojewody Raskiewicz przyjął ks. Krukora i p. Ostrejkę w sprawie przeniesienia archiwum miejskiego z murów po-Franciszkańskich.

— **Ogłoszenie konkursu.** Magistrat w dniu wczorajszym postanowił ogłosić konkurs na posadę architekta miejskiego-urbanisty. Szczegółowe dane będą zawarte w specjalnym ogłoszeniu Magistratu.

SZKOLNA.

— **Egzamina na kursach do kształcenia w Ognisku Kolejowym** przy ul. Kolejowej Nr. 19 w czasie od 18 do 21 lipca odbędą się egzamina słuchaczy istniejących przy Ognisku kursów do kształcenia dla dorosłych.

Komisja egzaminacyjnej przewodniczył inspektor szkolny p. Chłopicki przy udziale członków komisji pp. Górzewskiego, Giedrojcówny, wice-prezesa Ogniska inż. Szadziewicza, prelegentów kursów pp. Gimbotta i Kadzewiczówny.

Do egzaminu przystąpiło 14 słuchaczy, zdało egzamin 13. 23 lipca odbyło się uroczyste wręczenie świadectw.

Wydane świadectwa są równorzędne ze świadectwami siedmio-oddziałowej szkoły powszechnej. Świadectwa zostały wydane następującym osobom:

Eugenji Adamowiczównie, Karolinie Białowiczównie, Bronisławie Giedrojcównie, Adeli Giedrojcównie, Katarzynie Grzybowskiej, Henrykowi Hamburgowi, Bronisławowi Koziczowi, Romualdowi Ogonowskiemu, Marji Kibor, Antoniemu Pietraszonowi, Janinie Romankiewiczównie, Stanisławowi Zdanowiczowi i Janowi Zuje-wiczowi.

KOLEJOWA

— **Rozkład jazdy drogą powiatową** musi być wywieszony na dworcu. Ministerstwo Komunikacji wydało rozporządzenie wladom kolejowym, aby we wszystkich miastach, posiadających połączenie lotnicze, równocześnie z umieszczeniem rozkładów jazdy kolejami rozbieżnymi były rozkład jazdy aeroplanami. Dla Wilna rozporządzenie to jest aktualne, gdyż, jak wiadomo, poczynając od jesieni Wilno będzie miało połączenie powietrzne z Warszawą.

ROŻNE.

— **Kto ma dbać o całość ruin zamku Trockiego.** Zamek Trocki stanowiący zabytek historyczny, od dłuższego czasu pozbawiony jest zupełnej opieki. Zmurszałe pod wpływem zmian atmosferycznych, mury kruszą się. Ponieważ stan ten grozi niebezpieczeństwem dla licznych rzesz wycieczkowiczów, a urząd konserwatorski jakoś nie interesuje się zbytnio murami, władze staroświeckie same postanowiły zapobiec ewentualnemu

Z prasy sowieckiej.

Los robotnika w Bolszewji. „Gorzka” i chleb — Głęboka zaduma w miejscu sympatycznym, lecz nieodpowiednim.

Jak się świetnie żyje w „Raju” wiecie dacie? Dlatego, że oprócz bułek i chleba piekarnia sprzedaje jeszcze rosyjską gorzałkę. I ogonki tam bywają? Każdemu wygodnie. Kupisz pół butelki i pół kilo chleba na zakąskę, albo buleczkę. Kto zaś przychodzi wyłącznie po chleb, ten mimo woli cierpi za wszystkich razem ze wszystkim: przedzielną na dwóch godzinach kilo chleba nie otrzyma.

Co za dziwna idea powstała w głowie nowoborsowskich kooperatystów zjednoczyć handel chlebem i gorzką. Prawda, przecież gorzka to produkt „zbożowy”, ale od tego zbożowego produktu nie jednemu bywa „gorzko”.

Trudno odmówić pomysłowości sowieckim kooperatystom. Jeżeli jest to środek dla szybszego rozwoju spółdzielczości, to doprawdy oficjalnie sprawozdania o intensywnie rozwijającym się ruchu spółdzielczym niewątpliwie dają prawdziwy obraz. Wiemy przecież, jak rosną lubi „gorzka”.

W tymże dzienniku czytamy o innej osobliwości, a właściwie o niezwykłej żądzy „aktywnej pracy” skromnej komisji ochrony pracy mińskiego oddziału Elektrystratu, która w rozpedzie swj działalności wydała następujące obwieszczenie:

„Komisja ochrony pracy zauważyła, że niektórzy współpracownicy komisji używają kłozetu nie w celu bezpośredniego przeznaczenia tego lokalu: czytają tam gazety i tygodniki, biorą z sobą robotę, która wymaga głębokiej zadumy. Istotnie, kłozet dysponuje wyjątkową ciszą, chodzą więc tam kolektywnie i dzielą się swoimi wrażeniami, ale podobne zachowanie się niektórych współpracowników pozbawia możliwość korzystania z kłozetu innych towarzyszy, co może wpłynąć ujemnie na stan ich zdrowia.”

Wobec tego komisja wzywa wszystkich towarzyszy, aby korzystali z kłozetu wyłącznie według bezpośredniego jego przeznaczenia.

Przewodniczący komisji Fiedorow, członekowie Babuszkin i Brulin.

Mamy nadzieję, że stan zdrowia „towarzyszy”, poszkodowanych przez skłonność do głębokiej zadumy tych kolegów, po ukazaniu się tego rozporządzenia poprawi się.

Gratulacje! S.

Dzień 6 sierpnia.

Otrzymujemy z prośbą o umieszczenie następującej odezwę.

OBYWATELE!

W dniu dzisiejszym, t.j. dnia 6 sierpnia obchodzimy trzydziestą rocznicę wyjazdu Pierwszej Kompanii Kadrowej z Olsztyna Krakowskich pod wodzą Komendanta Józefa Piłsudskiego na wojnę o niepodległość Ojczyzny.

Jednocześnie wpływa dzisiaj lat od chwili odmowy złożenia przysięgi i interwowania legionistów w obozach Szopyrnia, Benjaminowa i Magdeburga.

W szeregach kompanii kadrowej, z której później powstała wielka i zwycięska Armia Polska — stacjonarai przy ramieniu przedstawicieli wszystkich warstw społecznych: robotnicy, chłopcy i pracująca inteligencja.

Data wyjazdu kadrowki jest przeto pamiętną i promienną godziną wysiłku i porwy garstk czujących obywateli, podejmujących jawnie wiarę o niepodległość Polski.

Pamięć o tym dniu nie może zagnieć nigdy.

Wzywamy was obywatele do wzięcia udziału w uczczeniu wielkopomnego momentu przez liczne stawienie się na Akademii, która odbędzie się w niedzielę dn. 7 sierpnia w Sali Miejskiej.

Program Akademii zostanie ogłoszony plakatami. Niech nikt nie zabraknie na tej podniosłej uroczystości.

(-) Związek Strzelecki, Okręg Wileński, (-) Związek Legionistów, (-) Związek Kółek i Organizacji Rolniczych Ziemi Wileńskiej, (-) Związek Nauczycielstwa Polskiego Szkoł Powiatowych, (-) Rada Wojewódzka Osadników, (-) Rada Okręgowa Związku Spółdzielni Spożywców, (-) Związek Młodzieży Wilejskiej, (-) Legia Inwalidów, (-) Towarzystwo „Pomoc Z Internowanych Polskiej”, (-) Powiatowy Związek Osadników, (-) Towarzystwo „Kultura”, (-) Polskie Tow. Pracy Kult.-Oświat. „Światło”, (-) Polska Organizacja Wołności.

WYPADKI I KRADZIEŻE.

— **Pożar zlikwidował agencję pocztową.** W dniu wczorajszym w H rmanowcach, powiatu Dziśnieńskiego powstał pożar. Spaliły się 2 domy mieszkalne. W jednym z nich mieściła się agencja pocztowa i zabudowania gospodarze Kajetana Giiniki wraz z drobnym inwentarzem, w drugim zabudowania gospodarze Michała Z-browskiego. Wypadków z ludźmi nie było. Poszkodowani obliczają stratę na 10.000 zł. Przyczyna pożaru narazie nie ustalona.

— **Przybyła z Rosji i zbiegła z więzienia.** Ze szpitala państwowego w Olsztynie zbiegła aresztowana 35-letnia Anna Kirwin, która nielegalnie przeszła granicę. Pełnić sąrodzono.

— **Napad na cygana.** Około Landwarowa trzech bandytów dokonało napadu na cygana Józefa Sroczyńskiego, któremu zrabowali 250 zł. gotówką, potem zbiegli.

Ofiary.
— W. P. Czektowska Weronika dnia najblędniejszych zt. 3.

Dr G. GECOW
POWRÓCIŁ i wznawia przyjęcia.
ul. Jakuba Jasińskiego 4 przym. 4-6

Zwiększenie oświetlenia miasta.

Doprowadzony ostatnio do wzorowego porządku p.l. Bosacki...

Na ul. Wielkiej przed gmachem po-Ratuszowym u wylotu ul. Sawicz...

Niebawem od strony ulicy W. W. Świętych i Bosackowej stanie jeszcze...

Takaż lampa stanie również u zbiegu ul. Sadowej i Kwiatowej...

Katastrofa kolejowa na stacji Ziabki.

Jedna osoba silnie kontuzjowana.

W dniu 4 bm, podczas manewrowania pociągu osobowego, na stacji kolejowej Ziabki przez nieuwagę maszynisty...

ni Tugan. Siłą zderzenia pociągu został on kontuzjowany i wstrząsnięty.

Tajemnicza przyczyna śmierci.

Posterankowy policji w Jaszczach powiadomiony został, że do apteki w Jaszczach przyszedł zonię niejakiego Chwina...

niki, z objawami zatrucia się etacją karbolową. Po udzieleniu pomocy chor. zmarła.

Odezwy rosyjskie w Dokszycach.

Wzdłuż granicy polsko-sowieckiej, częściowo też po stronie polskiej, w okolicy Dokszyca, a nawet w samym mieście...

narchistyczne. Odezwy te drukowane są w Paryżu. Śledztwo prowadzone w tej sprawie...

Z całej Polski.

Królowski, kob. eta i wódka. Wczoraj w warszawskiej restauracji „Asteria”...

winy, tłumacząc swój uczynek nieumiejętnością powstrzymania się od zgnębienia nalogu...

Około godz. 10 wiecz. wszedł Królowski do lokalu restauracyjnego w towarzystwie...

Wiedeński wyjaśnił dalej, że proceder podobny uprawia już od kilku lat. Wobec tego...

Po kilku minutach wkroczyła policja do lokalu i spytała Królowskiego, w jakim celu...

Obecnie prowadzone jest dochodzenie, czy w Małkini rzeczywiście istnieje klub morfinistów.

Klub morfinistów w Małkini. Do składu aptecznego „Pharmakon” przy ul. Przejazd 9...

— Naszylnik Józefiny. Dyrekcja muzeum Louvre otrzymała z Chicago wiadomość...

Nieznajomy oświadczył, że nazywa się Jan Wasiewicz, mieszka na Lesznie pod Nr. 5...

— Coś nie coś o „filmowych czałach”. Stali bywalcy kinematograficznych często stawiali sobie pytanie...

Wobec tego zapotrzebowanie zażyczył p. Wasiewicz, śledzony przez p. Simona...

— Naszylnik Józefiny. Dyrekcja muzeum Louvre otrzymała z Chicago wiadomość...

W urzędzie śledczym, dokąd zażyczył p. Wasiewicz, zdano ustalić, że Wasiewicz nazywa się właściciel Łaziewicz...

Dwa opowiadania M. Zoszezeńki.

Drukujemy dwa opowiadania M. Zoszezeńki, młodego pisarza rosyjskiego...

Dzieciństwo sielskie, antelskie.

Siedzę ja sobie wczoraj, obywatelu, na ławeczce w Taurydskim ogrodzie.

— Al, myśle, dzieciakom jednak ocale niebo lepiej...

— Al, myśle, dzieciakom jednak ocale niebo lepiej...

— Al, myśle, dzieciakom jednak ocale niebo lepiej...

— Al, myśle, dzieciakom jednak ocale niebo lepiej...

— Al, myśle, dzieciakom jednak ocale niebo lepiej...

— Al, myśle, dzieciakom jednak ocale niebo lepiej...

— Al, myśle, dzieciakom jednak ocale niebo lepiej...

— Al, myśle, dzieciakom jednak ocale niebo lepiej...

— Al, myśle, dzieciakom jednak ocale niebo lepiej...

— Al, myśle, dzieciakom jednak ocale niebo lepiej...

— Al, myśle, dzieciakom jednak ocale niebo lepiej...

— Al, myśle, dzieciakom jednak ocale niebo lepiej...

— Al, myśle, dzieciakom jednak ocale niebo lepiej...

Cahan pojechał natychmiast do Chicago. Znałca nie chciał mu naszylnika zwrócić...

Znęcony tak wysoką sumą, bankier w końcu zdecydował się sprzedać naszylnik.

— Zniwo wojny światowej. W 13 rocznicę wypowiedzenia wojny przez Anglię...

— Amerykańskie rekordy. Statystyka wykazuje, że w ciągu ubiegłego roku w Now Yorku...

— Coś nie coś o „filmowych czałach”. Stali bywalcy kinematograficznych często stawiali sobie pytanie...

— Naszylnik Józefiny. Dyrekcja muzeum Louvre otrzymała z Chicago wiadomość...

— Naszylnik Józefiny. Dyrekcja muzeum Louvre otrzymała z Chicago wiadomość...

— Naszylnik Józefiny. Dyrekcja muzeum Louvre otrzymała z Chicago wiadomość...

— Naszylnik Józefiny. Dyrekcja muzeum Louvre otrzymała z Chicago wiadomość...

— Naszylnik Józefiny. Dyrekcja muzeum Louvre otrzymała z Chicago wiadomość...

— Naszylnik Józefiny. Dyrekcja muzeum Louvre otrzymała z Chicago wiadomość...

— Naszylnik Józefiny. Dyrekcja muzeum Louvre otrzymała z Chicago wiadomość...

— Naszylnik Józefiny. Dyrekcja muzeum Louvre otrzymała z Chicago wiadomość...

— Naszylnik Józefiny. Dyrekcja muzeum Louvre otrzymała z Chicago wiadomość...

— Naszylnik Józefiny. Dyrekcja muzeum Louvre otrzymała z Chicago wiadomość...

— Naszylnik Józefiny. Dyrekcja muzeum Louvre otrzymała z Chicago wiadomość...

Miejski Kinematograf Kulturalno-Oświatowy Sala Miejska (ul. Ostrobramska 5)

„Miłość czy tron” dramat w 8-actach. Nad programem: „AMAT R DELIKATOSÓW”...

1927 NOWOŚĆ SEZONU 1927 NIEZAWODNY NABÓJ „POGISK”

Wileńsko-Trocki Powiatowy Bank Spółdzielczy w Wilnie, ul. Wileńska 12

Wyciąć i zachować! Nowoczesna, 5-osobowa karetka-lando.

DESTYLATOR z 30-letnią praktyką w kraju i zagranicą.

Zbytaczny tłuszcz (otyłość) zmarszczki, wagi, podbródek.

Sp. Akc. Hodowli Nasion „UDYCZ” Warszawa, Hoża 66 m. 3

Od Administracji. Prosimy naszych Sz. sz. Abonentów o łaskawe uregulowanie...

Żyło Wierzbienkie, Pszenica Wysokolitewka, Pszenica Udyczanka.

Smola Gazowa Węgiel Drzewny Gazownia do budynków i dyżenkcji

DOKTOR D. ZELDOWICZ chor. WENERYCZNE, MOCZOPŁC. SKÓRNE

DOKTOR S. ZELDOWICZ KORBICE WENERYCZNE i chor. DROG MOCZ.

Wydawca Stanisław Białkowski Redaktor w/z Czesław Karwowski